

Dr hab. Przemysław Rezner, prof. AM
Dziedzina: sztuki muzyczne
Dyscyplina artystyczna: wokalistyka
Akademia Muzyczna
im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi.

Łódź, 15.06.2025

**Recenzja w przewodzie doktorskim magistra Jintang Luo
w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie sztuki muzyczne.**

Zlecniodawca recenzji

Rada Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie (pismo z dnia 14 października 2024 r.)

Zlecenie podjęte w związku z decyzją Rady Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie o powołaniu mnie na recenzenta w przewodzie doktorskim magistra Jintang Luo, na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.).

Otrzymałem:

- Pracę doktorską
- Zapis opisywanego dzieła artystycznego w formie płyty cd

Recenzja.

Przedstawiona mi praca doktorska zawiera 100 stron. Integralną częścią pracy jest dołączona płyta cd zawierająca nagranie arii i duetów analizowanych w pracy.

Promotorem pracy jest prof. dr hab. Robert Cieśla.

Praca jest napisana w języku polskim, datowana na 2024 rok.

Tytuł pracy brzmi:

„Weryzm jako źródło idei muzycznych i dramatycznych w operze – na przykładzie włoskiej opery Cyganeria i chińskiej opery Smutek”.

Praca zawiera:

Oświadczenia Promotora i autora pracy,

Spis treści,

Streszczenie

Wstęp,

Cztery rozdziały z podrozdziałami,

Zakończenie,

Bibliografię,

Podziękowania,

Praca nie zawiera:

wymaganego formalnie streszczenia w języku angielskim.

Streszczenie autor poświęca postawieniu tez oraz koncentruje się na tym czego dotyczy rozprawa oraz do czego odnoszą się poszczególne jej rozdziały.

We wstępie autor opisuje genezę badań, przytacza utwory zamieszczone na nośniku zawierającym dzieło artystyczne, opisuje znaczenie badań, dokonuje przeglądu stanu badań na dzień dzisiejszy oraz określa schemat pracy i metodologię badawczą.

W rozdziale 1. „Przegląd weryzmu i opery werystycznej” doktorant wyklada czytelnikowi pojęcie i historię weryzmu, przytacza reprezentatywnych przedstawicieli i dzieła weryzmu, opisuje estetyczną charakterystykę weryzmu, a także dokonuje przeglądu opery werystycznej pod względem pojęcia historii opery werystycznej, tła społecznego i filozofii weryzmu, tradycji realizmu w europejskiej operze. Zajmuje się również reprezentatywnymi postaciami i dziełami opery werystycznej przytaczając kompozytorów: Pietro Mascagni, Ruggiero Leoncavallo, Giacomo Puccini. Przytacza również cechy estetyczne opery werystycznej, zajmując się szczególnie wyborem realnej tematyki i dążeniem do obiektywizmu, określeniem osobowości, opisywaniem psychiki. Bada język i styl weryzmu oraz konflikty i ich wpływ na rozwój postaci.

W rozdziale 2. „Weryzm jako źródło myśli muzycznej i dramaturgicznej w operze” autor zajmuje się weryzmem jako źródłem myśli muzycznej w operze, cechami weryzmu w ariach, cechami weryzmu w duetach oraz scenach chóralnych. Analizuje również cechy werystyczne partii instrumentalnej. Następnie analizuje weryzm fabuły opery.

W rozdziale 3. „Weryzm jako źródło idei muzycznych i dramatycznych w operze Cyganeria” doktorant zajmuje się tłem kompozycji Cyganerii, jej fabułą, weryzmem jako źródłem myśli muzycznej w operze Cyganeria, cechami weryzmu w ariach Pucciniego. Dokonuje analizy arii „Che gelida manina”, przychodząc do opisywania weryzmu w duetach: Mimi i Rudolfa z pierwszego aktu, następnie duetu Rudolfa i Marcellego i duetu Mimi i Rudolfa z aktu ostatniego.

W rozdziale 4. „Weryzm jako źródło muzycznych i dramatycznych idei w operze Smutek.” Autor opisuje sylwetkę autora powieści Smutek, przytacza jej treść, tło powstania noweli oraz

opisuje zmiany postaw życiowych młodzieży w dobie Ruchu 4 maja i przemian następujących w Chińskiej Republice Ludowej. Następnie opisuje kompozytora opery, cechy twórcze, zakorzenienie w zasadach twórczych muzyki ludowej, a wreszcie opisuje tło powstania opery oraz jej treść. W następnych podrozdziałach analizuje weryzm jako źródło myśli muzycznej w operze *Smutek* i analogicznie do poprzedniego rozdziału analizuje weryzm arii oraz duetów z opery. W rozdziale opisane zostają również cechy weryzmu partii chóralnej oraz cech werystycznych muzyki w operze *Smutek*, a także opisany jest weryzm jako źródło idei romantycznych w tejże operze.

W zakończeniu recenzowanej rozprawy doktorant w sposób syntetyczny i jednocześnie dojrzały podsumowuje zasadnicze wątki poruszone w pracy. Szczególny nacisk kładzie na ukazanie weryzmu jako idei estetycznej, która została twórczo zaadaptowana do kultury chińskiej. Autor przekonująco wskazuje, że poprzez implementację zachodnich koncepcji weryzmu oraz wprowadzenie elementów o charakterze erystycznym do chińskiej opery doszło do jej znaczącego wzbogacenia, co w konsekwencji wpłynęło na jej artystyczną ewolucję. Jak podkreśla sam autor, integracja zachodnich idei z chińską tradycją doprowadziła do powstania nowego, unikalnego stylu operowego, który pozostaje żywy, dynamiczny i nadal inspiruje współczesnych twórców. Wskazuje to na udane i wartościowe połączenie tradycji Wschodu i Zachodu, owocujące nową formą operową, wiernie odzwierciedlającą bogactwo oraz różnorodność chińskiej kultury.

Bibliografia pracy została opracowana rzetelnie i zgodnie z obowiązującymi standardami metodologicznymi. Zawiera ona pełny wykaz publikacji, z których autor korzystał w trakcie pisania dysertacji. Integralną częścią pracy jest zapis dzieła artystycznego. Niestety, zarówno w samej pracy, jak i na okładce płyty, brakuje informacji dotyczących daty oraz miejsca nagrania, a także pełnego wykazu współtwórców, w szczególności współwykonawców wokalnych. Wymienione zostały jedynie nazwiska pianisty – Yan Rong – oraz inżyniera dźwięku – dr hab. Ewy Lasockiej.

Szczególnej uwagi w recenzowanej pracy wymaga omówienie walorów wokalnych oraz poziomu wykonawczego prezentowanego przez doktoranta w dołączonym dziele artystycznym. Doktorant dysponuje głosem o wyraźnej nośności, co pozwala mu na swobodne operowanie frazą w różnych rejestrach bez utraty czytelności przekazu muzycznego. Barwa głosu jest przyjemna, wyrównana i estetycznie atrakcyjna, co w połączeniu z dobrą emisją sprzyja budowaniu przekonującej interpretacji scenicznej. Na podkreślenie zasługuje także bardzo dobra dykcja, dzięki której tekst pozostaje zrozumiały, a artykulacja precyzyjna i konsekwentna. Intonacja prowadzona jest pewnie, z wyczuciem relacji harmoniczych, co świadczy o ugruntowanej świadomości muzycznej wykonawcy.

W prezentowanym materiale artystycznym doktorant wykazuje się wysoką kulturą muzyczną oraz rozwiniętą muzykalnością. Jego interpretacje cechuje dbałość o styl, właściwe prowadzenie linii melodycznej oraz umiejętność kształtowania napięć dynamicznych i agogicznych. Wykonawstwo utrzymane jest w zgodzie z konwencją stylistyczną prezentowanych utworów, co potwierdza zarówno dobrą znajomość repertuaru, jak i dojrzałość artystyczną wykonawcy. Doktorant potrafi świadomie operować środkami wyrazu, unikając nadmiernej ekspresji tam, gdzie wymagana jest

powściągliwość, a jednocześnie budując wyraziste kulminacje w momentach dramaturgicznie uzasadnionych.

Nieliczne uwagi krytyczne dotyczą pierwszego duetu z Mimi oraz duetu z Marcellem. W tych fragmentach zauważalny jest pewien niedostatek „przestrzeni” w górnych rejestrach, a także tendencja do zbyt siłowego prowadzenia głosu, co chwilami wpływa na swobodę brzmienia. Może to sugerować nadmierne zaangażowanie aparatu wokalnego kosztem naturalnej emisji. Należy jednak podkreślić, że zjawisko to ma charakter incydentalny i nie powtarza się w dalszej części nagrania. Szczególnie dobrze wypada aria solowa, wykonana z dużą swobodą, kontrolą oddechu i właściwym balansem dynamicznym, co jednoznacznie potwierdza techniczne możliwości doktoranta.

Wskazane mankamenty nie wpływają istotnie na ogólną ocenę dzieła artystycznego, które prezentuje wysoki poziom wykonawczy i świadczy o solidnym przygotowaniu wokalnym oraz artystycznej dojrzałości doktoranta.

Tezy zawarte w rozprawie zostały szczegółowo omówione i jasno wyjaśnione. Przeprowadzone dowody są logiczne, spójne i przekonujące, a analizy szczegółowe stoją na wysokim poziomie merytorycznym. Wnioski zostały sformułowane prawidłowo i wynikają bezpośrednio z przeprowadzonych badań. Konstrukcja pracy jest klarowna i przejrzysta, natomiast całość napisana została poprawnym, akademickim językiem, zgodnie z zasadami redagowania prac naukowych, z właściwie zaznaczonymi cytatami, przypisami i odnośnikami.

Nieliczne uwagi do pracy mógłbym streścić w dwóch punktach:

- Po pierwsze: w podrozdziale 3.2 zatytułowanym: Weryzm jako źródło myśli muzycznej w Cyganerii, aż prosi się, aby przy tak dokładnym i ciekawym opisie autor zamieścił adekwatne przykłady nutowe.
- Po drugie: podczas analizowania pierwszej arii, doktorant zamieszcza tabelkę porządkującą analizę. Ta tabelka nie pojawia się już później podczas innych analiz, a szkoda, ułatwiałoby to śledzenie dywagacji doktoranta.

Konkluzja:

Ja, niżej podpisany, stwierdzam, iż przedstawiona mi do oceny praca doktorska pana Jintang Luo , spełnia wymagania art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.). Rekomenduję tym samym, przyznanie panu Jintang Luo stopnia doktora.

Dr hab. Przemysław Reznier, prof. AM

